

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych

Na podstawie art. 90v ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wiodący w danym powiecie ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczy, zwany dalej „ośrodkiem”, udziela kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi, od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia, w szczególności:

- 1) udziela rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej ich dziecka oraz jego problemów rozwojowych, a także możliwych form interdyscyplinarnej pomocy;
- 2) organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, mające na celu pobudzenie psychoruchowe i społeczne rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia, na warunkach i w formach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.);
- 3) udziela interdyscyplinarnej pomocy rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia zagrożenia niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia;
- 4) zapewnia specjalistyczną opiekę dziecka i jego rodziny, w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny;
- 5) zapewnia konsultacje lekarzy różnych specjalności, w zależności od potrzeb dziecka;
- 6) zapewnia usługi terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów, w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny, oraz koordynuje

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292.

działania służące wykorzystaniu dostępnych usług.

§ 2. W celu zapewnienia dziecku konsultacji lekarzy różnych specjalności oraz usług rehabilitacji, terapii, opieki i innych form interdyscyplinarnej pomocy, ośrodek współpracuje z podmiotem leczniczym oraz pracownikiem socjalnym.

§ 3. Zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, o którym mowa w § 1 pkt 2, ośrodek organizuje w wymiarze do 5 godzin tygodniowo wobec dziecka.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu

MINISTER ZDROWIA

MINISTER RODZINY, PRACY I

POLITYKI SPOŁECZNEJ

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 90v ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.). Zgodnie z treścią upoważnienia - minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zadania wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych, uwzględniając koordynacyjny i kompleksowy charakter działań podejmowanych wobec dzieci i ich rodzin.

Niniejsze rozporządzenie ma na celu określenie rozwiązań prawnych służących wykonaniu rządowego *Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za Życiem”* (dalej: Programu „Za życiem”) w zakresie działania 2.4. „Utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością”.

W art. 90v ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty określono, że starosta wskazuje publiczne przedszkole, szkołę podstawową, w tym specjalną, inną formę wychowania przedszkolnego, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania albo poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, spełniające warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59), które w danym powiecie pełni funkcję wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego (dalej ośrodka). Art. 90v ust. 4 cyt. ustawy stanowi, że do zadań ośrodków należy udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia, obejmującego w szczególności udzielanie informacji rodzinom, zapewnienie usług specjalistów w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny oraz koordynowanie działań służących wykorzystaniu dostępnych usług, w tym zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Projekt rozporządzenia w § 1 określa szczegółowe zadania ośrodka realizowane wobec rodzin z dziećmi, od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia. Rozporządzenie wymienia następujące szczegółowe zadania, których realizacja została przypisana ośrodkom.

Zadania ośrodka dotyczą w szczególności:

- 1) roli informacyjnej dla rodziców dziecka;

W momencie wykrycia wady rozwojowej płodu rodzina powinna otrzymać rzetelną informację dotyczącą stanu zdrowia dziecka i matki oraz możliwości leczenia i wspierania rozwoju dziecka, możliwości pomocy ze strony państwa, a także szeroko rozumianą pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Za szczególnie istotne należy uznać wsparcie psychologiczne ukierunkowane na poradzenie sobie przez rodzinę z sytuacją kryzysową spowodowaną informacją o wadzie rozwojowej dziecka.

2) organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka;

Odpowiednio wczesne podjęcie wspomaganie rozwoju dziecka oraz rodziny w realizacji procesu terapeutycznego stwarza szanse rozwojowe, umożliwiające osiągnięcie określonych dojrzałości fizycznych, poznawczych, emocjonalno-społecznych. Podjęcie działań stymulujących dziecko we wczesnym etapie jego rozwoju ma bezpośredni wpływ na osiągnięcie większej niezależności, samodzielności i lepszej jakości życia w okresie dorosłości. Warunki organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka określa obecnie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz.U. z 2013 r. poz. 1257).

3) udzielania interdyscyplinarnej pomocy rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia zagrożenia niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia;

Pomoc rodzinie jest udzielana przez różne podmioty działające w ramach działów administracji rządowej w zakresie edukacji, zdrowia i pomocy społecznej. Brak koordynacji ww. działań przez podmioty działające w różnych resortach utrudnia dotarcie do informacji o ofercie pomocy przez zainteresowane osoby, a co za tym idzie udzielanie tej pomocy. W celu skutecznego oddziaływania na rozwój dziecka konieczne jest interdyscyplinarne podejście, umożliwiające objęcie specjalistyczną opieką dziecko oraz jego rodzinę od chwili rozpoznania pierwszych niepokojących symptomów zaburzeń. Podstawą jest współpraca rodziców i terapeutów, lekarzy, pracowników socjalnych w poznaniu dziecka i realizacji programów wspomaganie rozwoju dziecka oraz jego rodziny.

4) zapewniania specjalistycznej opieki dziecku i jego rodzinie, w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny;

5) zapewniania konsultacji lekarzy różnych specjalności, w zależności od potrzeb dziecka;

6) zapewniania usług terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów, w zależności od potrzeb dziecka.

Powyższe działania mają na celu m.in. wsparcie rodziców w odnalezieniu się w trudnej rzeczywistości, pomoc w akceptacji niepełnosprawności lub choroby dziecka, wzmocnienie poczucia sprawstwa we wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i spostrzegania mocnych stron i postępów dziecka. Zapewnienie konsultacji lekarzy i usług różnych, dostosowanych do potrzeb dziecka i rodziny, terapeutów umożliwi zbieranie zróżnicowanych informacji, co umożliwi trafną i rzetelną diagnozę jego funkcjonowania dziecka, a na jej podstawie opracowanie oraz wdrożenie wieloprofilowego programu terapeutycznego dostosowanego do możliwości dziecka oraz warunków środowiskowych, uwzględniającego różne strategie terapeutyczne. Dzięki zapewnieniu wielospecjalistycznego zespołu konsultacyjno-terapeutycznego możliwa będzie realizacja celów zawartych w programie terapeutycznym.

W § 2 wskazuje się na konieczność podejmowania przez ośrodek współpracy z pracownikiem socjalnym oraz podmiotami leczniczymi w celu zapewniania interdyscyplinarnej i kompleksowej pomocy służącej wzmocnionemu oddziaływaniu na dziecko z niepełnosprawnością lub zagrożonemu niepełnosprawnością oraz jego rodzinie.

W § 3 określono maksymalny tygodniowy wymiar zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, które ośrodek może zorganizować dla dzieci objętych wspomaganie w ramach Programu „Za życiem”.